

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon

॥अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत॥

'A' Grade
NAAC Re-Accredited
(3rd Cycle)

SYLLABUS
for
Master of Arts
(M.A. in MUSIC)
VOCAL

Choice Based Credit System
(Outcome Based Curriculum)

Department of Performing Arts And Fine Arts, School of Arts & Humanities Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University Jalgaon 425 001 (M.S.)

2019 - 2020

**Summary of Distribution of Credits under CBCS Scheme
for
M.A. Music Vocal
at
School of Arts & Humanities
[at University Campus under Academic Flexibility w.e.f. 2019-20]**

Sr. No	Type of course	Sem. I	Sem. II	Sem. III	Sem. IV
01	Core	08	08	04	08
02	Skill based/ Elective	08	08	08	08
03	School Elective	-	-	-	-
04	Project	-	-	04	-
05	Audit	02	02	02	02
06	Total Credits	18	18	18	18

Subject Type	Core	Skill based/ Elective	School Elective	Project	Audit	Total
Credits	28	32	--	04	08	72

Total Credits = 72

Department of Performing Arts & Fine Arts, School of Arts & Humanities
Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon
M.A -Vocal

Choice Based Credit System (Outcome Based Curriculum) with effect from 2019 -2020
Course credit scheme

Semester	(A) Core Courses			(B) Skill Based / Elective Course			(C) Audit Course (No weightage in CGPA)			Total Credits (A+B+C)
	No. of Courses	Credits (T+P)	Total Credits	No. of Courses	Credits (T+P)	Total Credits	No. of Courses	Credits (Th.)	Total Credits	
I	4	4 + 0	08	1	0 + 4	08	1	2	2	18
II	4	4 + 0	08	1	0 + 4	08	1	2	2	18
III	4	4 + 0	08	1	0 + 4	08	1	2	2	18
IV	4	4 + 0	08	1	0 + 4	08	1	2	2	18
Total Credits	32			32			8			72

Structure of Curriculum

(T, Theory; P, Practical)

		First Year				Second Year				Total Credit Value
		Semester I		Semester II		Semester III		Semester IV		
		Credit	Course	Credit	Course	Credit	Course	Credit	Course	
(A)	Prerequisite and Core Courses									
	Theory	4	2	4	2	4	1	4	2	28
	Practical	4	2	4	2	4	3	4	2	36
(B)	Skill Based / Subject Elective Courses									
1	Theory /Practical	0	0	0	0	0	0	0	0	00
(C)	Audit Course (No weightage in CGPA calculations)									
1	Practicing Cleanliness	2	1							2
2	Personality & and Cultural Development Related Course			2	1					2
3	Technology Related + Value Added Course					2	1			2
4	Professional and Social + Value Added Course							2	1	2
	Total Credit Value	18	5	18	5	18	5	18	5	72

List of Audit Courses (Select any ONE course of Choice from Semester II; Semester III and Semester IV)

Semester I (Compulsory)		Semester II (Choose One)		Semester III (Choose One)		Semester IV(Choose One)	
		Personality and Cultural Development		Technology + Value Added Course		Professional and Social + Value Added Course	
Course Code	Course Title	Course Code	Course Title	Course Code	Course Title	Course Code	Course Title
AC-101	Practicing Cleanliness	AC-201 (A)	Soft Skills	AC-301(A)	Computer Skills	AC-401(A)	Human Rights
		AC-201 (B)	Sport Activities	AC-301(B)	Cyber Security	AC-401 (B)	Current Affairs
		AC-201 (C)	Practicing Yoga	AC-301(C)	General Knowledge of Music - Vocal	AC-401(C)	Practical and Theory of Tabla in Indian Music
		AC-201 (D)	Introduction to Indian Music	AC-301(D)	General Knowledge of Instrumental Music -	AC-401(D)	Practical of Types of Tabla

**Semester-wise Course Structure of Performing Arts & Fine Arts,
Semester – I**

Course Code	Course Type	Title of the Course	Teaching Hours/ Week		Distribution of Marks For Examination						Credits
					Internal		External		Total		
					Th	Pr	Th	Pr	Th	Pr	
MV-101	Skill Based	Practical – Vocal Majlis /मंचप्रदर्शन	04	Hour/ Week	40	-	60	-	100	-	04
MV-102	Skill Based	Practice – Viva	04s	Hour/ Week	40	-	60	-	100		04
MV-103	Core	Theory – (लिखित) सैद्धांतिक उपयोजित संगीतशास्त्र	04	Hour/ Week	40	-	60	-	100	-	04
MV-104	Core	Theory – (लिखित) संगीत शास्त्र व इतिहास	04	Hour/ Week	40	-	60	-	100	-	04
AC-101	Compulsory Course	Practicing Cleanliness	02	Hour/ Week	100	-	-	-	-	-	02
Total Credit for Semester I: 18 (T = Theory: 8; P = Practical: 8; Skill Based:8; Audit Course:2)											

Semester - II

Course Code	Course Type	Title of the Course	Teaching Hours/ Week		Distribution of Marks For Examination						Credits
					Internal		External		Total		
					Th	Pr	Th	Pr	Th	Pr	
MV-201	Skill Based	Practical – Vocal Majlis /मंचप्रदर्शन	04	Hour/ Week	40	-	60	-	100	-	04
MV-202	Skill Based	Practice – Viva प्रात्यक्षित / मौखिक	04	Hour/ Week	40	-	60	-	100		04
MV-203	Core	Theory – (लिखित) सैद्धांतिक उपयोजित संगीतशास्त्र Theory Of applied Music	04	Hour/ Week	40	-	60	-	100	-	04
MV-204	Core	Theory – (लिखित) सैद्धांतिक संगीत शास्त्र व इतिहास History & Theoretical Music	04	Hour/ Week	40	-	60	-	100	-	04
AC-201	Elective Audit Course	Choose one out of Four AC-201 (A) : Soft Skills AC-201(B): Practicing Sports Activities AC-201(C): Practicing Yoga AC-201(D) : Introducing to Indian Music	02	Hour/ Week	100	-	-	-	100	-	02
Total Credit for Semester I: 18 (T = Theory: 8; P = Practical: 8; Skill Based:8; Audit Course:2)											

Semester - III

Course Code	Course Type	Title of the Course	Teaching Hours/ Week		Distribution of Marks For Examination						Credits
					Internal		External		Total		
					Th	Pr	Th	Pr	Th	Pr	
MV-301	Skill Based	Practical – Vocal Majlis /मंचप्रदर्शन	04	Hour/Week	40	-	60	-	100	-	04
MV-302	Skill Based	Practice – Viva प्रात्यक्षित / मौखिक	04	Hour/Week	40	-	60	-	100		04
MV-303	Core	Theory – (लिखित) Applied Theory & History Of music	04	Hour/Week	40	-	60	-	100	-	04
MV-304	Core	Project Work Internal.	04	Hour/Week	60	40				100	04
AC-301(A) AC-302(B) AC-303(C) AC-304(D)	Elective Audit Course	(A) Computer Skills \$ (B) Syber Security \$ (C) general knowledge of music – Vocal (Style) (D) General Knowledge of Instrumental Music	02	Hour/Week	100	-	-	-	100	-	02
Total Credit for Semester I: 18 (T = Theory: 8; P = Practical: 8; Skill Based:8; Audit Course:2)											

Semester – IV

Course Code	Course Type	Title of the Course	Teaching Hours/ Week		Distribution of Marks for Examination						Credits
					Internal		External		Total		
					Th	Pr	Th	Pr	Th	Pr	
MV-401	Skill Based	Practical – प्रात्यक्षिक Majlis /मंचप्रदर्शन	04	Hour/ Week	40	-	60	-	100	-	04
MV-402	Skill Based	Practice – Viva प्रात्यक्षित / मौखिक	04	Hour/ Week	40	-	60	-	100	-	04
MV-403	Core	Theory – (लिखित) Theory Of Applied Music	04	Hour/ Week	40	-	60	-	100	-	04
MV-404	Core	Applied Theory and History of Music	04	Hour/ Week	40	-	60	-	100	-	04
AC-401(A) AC-401(B) AC-401(C) AC-401(D)	Elective Audit Course	(A) Human Rights (B) Current Affairs (C) Practical & Theory of Tabla in Indian Music (D) Practical of Types of Tabla	02	Hour/ Week	100	-	-	-	100	-	02
Total Credit for Semester I: 18 (T = Theory: 8; P = Practical: 8; Skill Based:8; Audit Course:2)											

Program at a Glance

Name of the program (Degree)	: M. A.
Faculty	: Humanities
Duration of the Program	: Two years (four semesters)
Medium of Instruction and Examination	: Marathi

- 1) सर्वच सत्रातील विषयांना 60/40 = 100 या प्रकारे विभाजित केलेले आहेत पैकी 60 मार्क बहिःस्थ तर 40 मार्क अंतर्गत राहतील, त्यात 10 मार्क अभ्यासक्रमाची लेखी वही, 10 मार्क अंतर्गत परीक्षा (दोन) प्रमाणे 20 तसेच उपस्थिती यावर 10 मार्क्स असे एकूण 40 मार्क्स अंतर्गत परिक्षेत विभागण्यात आले आहेत.
- 2) CBCS पॅटर्न अंतर्गत येणाऱ्या पाचव्या विषयाचे संपूर्ण नियोजन विभागाद्वारे – करण्यात येईल त्यात 50 मार्कांची MCQ तर 50 मार्कांची प्राथमिक परीक्षा याद्वारे – 100 मार्कांची विभागणी केली जाईल – दोन्ही परीक्षा पद्धतीत 50 पैकी 20 मार्क्स प्राप्त करणे आवश्यक राहिल mv304 हा विषय पूर्णतः अन्तर्गत, शोध प्रबंध राहिल (एका परिक्षेत 30 आणि एका परिक्षेत 10 मार्क्स असल्यास तो विद्यार्थी पात्र राहणार नाही)
- 3) चारही सत्राकरिता – ग्रंथसूची सारखीच आहे
- 4) विद्यार्थ्यांना- प्रथम सत्रात AC-101 आल्यावशक आहे तसेच द्वितीय सत्रात AC – 201(D) हा विषय (चार पैकी एक) तसेच तृतीय सत्रात समान AC-301(D) किंवा C आणि चतुर्थ सत्रात AC-401 C,D किंवा C किंवा चार पैकी कोणताही एक विषय घेणे सर्वच समान अनिवार्य आहे.

Program Objectives (M.A) All

1. To facilitate students to demonstrate a degree of mastery over the area as per their program of specialization at a level higher than requirements in UG program.
2. To enable students to carry out research/investigation and development work independently to solve critical problems in their respective field
3. To apply a number of strategies for sorting through the applicability of and connections among a range of scholarly approaches to speculate and reconstruct their previous knowledge
4. To prepare students to produce original scholarship that contributes to knowledge in their respective fields
5. To persuade students to compare and validate previous and contemporary development in their respective field of knowledge to generate remedies for contemporary social situation.

Program Outcomes (M.A) All

After completing the program, the students will be able to-

PO No.	PO	Cognitive level
PO1	Use strategic connections among approaches to reconstruct their previous knowledge	3
PO2	Think and write research proposals/thesis/dissertations independently	6
PO3	Employ the strategies to achieve mastery over their program of specialization	3
PO4	Create study/reference material to contribute existing knowledge of their domain through research/books	6
PO5	Devise remedies for contemporary social issues by associating their knowledge with real situations.	4

Distribution of Course papers for M. A. Part I Performing Arts & Fine Arts

Subject Code	Title of the Paper		Duration (Hrs./Wk)	Max. Mark	Exam. Time (Hrs.)
M.A. Part I (Performing Arts & Fine Arts)					
Semester I : Theory & Practical Courses					
MV-101	Practical – Vocal Majlis /मंचप्रदर्शन	Skill based	04	100	03
MV-102	Practice – Viva	Skill based	04	100	03
MV-103	Theory – (लिखित) सैद्धांतिक उपयोजित संगीतशास्त्र	Core course	04	100	03
MV-104	Theory – (लिखित) संगीत शास्त्र व इतिहास	Core course	04	100	03
AC-101	Practicing Cleanliness	Audit Course	02	100	
Semester II : Theory & Practical Courses					
MV-201	Practical – Vocal Majlis /मंचप्रदर्शन	Skill based	04	100	03
MV-202	Practice – Viva प्रात्यक्षित / मौखिक	Skill based	04	100	03
MV-203	Theory – (लिखित) सैद्धांतिक उपयोजित संगीतशास्त्र Theory Of applied Music	Core course	04	100	03
MV-204	Theory – (लिखित) सैद्धांतिक संगीत शास्त्र व इतिहास History & Theoretical Music	Core course	04	100	03
AC-201A/B/C/D	Choose one out of Four (AC-201A/ AC-201B/ AC-201C/ AC-201D) from Personality and Cultural Development (Audit Course)	Audit Course	02	100	--

M.A. Part I Semester I ((Performing Arts & Fine Arts)): Practical Courses Semester – I

MV-101 : (Practical – Majlis) मंचप्रदर्शन

उद्दीष्टे :-

- वेगवेगळ्या रागांच्या माहिती सहित व वेगवेगळ्या तालांसहित सरावाचा अभ्यास करणे.
- वेगवेगळ्या तालात बंदीश असल्यामुळे तालाच्या माहितीचा व तालाचा सखोल अभ्यास करणे.
- तालाच्या व रागांच्या अभ्यासामुळे सुगम संगीताचे सादरीकरण करताना मदत होणे.

PO No.	Program Outcomes	Cognitive level
101. 1	आयत्या वेळी केव्हाही सादरीकरण करण्याकरिता उपयोगे होईल	4
101. 2	अभ्यासक्रमातील स्वतःच्या आवडीचे राग स्वतंत्र मौफिलीच्या माध्यमातून सादरीकरणा साठी उपयोगी होईल	4
101. 3	मौफिलिमध्ये श्रोते एखाद्या गाण्याची किंवा राग गायनाची विनंती करतात, त्यावेळी अभ्यास तयार असल्याने गायन करणे सोपे जाईल व तालानुरूप उत्तम सादरीकरण होईल व उत्तम कलाकार होण्यासाठी मदत होईल.	4

MV-102 : प्रात्यक्षिक (मौखिक) Viva

उद्दीष्टे :-

- 1) वेगवेगळ्या रागांचे विस्तृत अध्ययन करणे. रागाला लागणारे स्वर व तालांसहित राग अभ्यासणे.
- 2) राग गायन करताना तालानुरूप - आलाप व तानांचा अभ्यास करून त्याचे सादरीकरण करणे. धृपद, धमार, तराणा, ठुमरी, चतरंग इ. प्राचीन काळापासून आलेले संगीत प्रकार जे आधुनिक काळात हळुहळु लुप्त होत आहेत. त्या गायन प्रकारांचा समावेश अभ्यासक्रमात करून त्याचे पुनरुज्जीवन करणे.
- 3) वेगवेगळे ताल व त्याच्या पटींचा सराव असल्याने धृपद धमार गाताना मदत होणे. राष्ट्रगीताचे पेटीवर वादन करणे जेणेकरून हळुहळु पेटी वादनाचा सराव करणे.

PO No.	Program Outcomes	Cognitive level
102. 1	आयत्या वेळी केव्हाही सादरीकरण करण्याकरिता उपयोगे होईल	4
102. 2	प्राचीन काळापासून आलेल्या संगीत प्रकारांची विद्यार्थ्यांना माहिती होईल.	3
102. 3	ताल व तालांच्या पटींचा व वादनाचा अभ्यास केल्यामुळे स्वतःसाठी व साथसंगत करताना मदत होईल.	4

M.A. Part I Semester I ((Performing Arts & Fine Arts)): Core Courses

MV-103: Theory– लिखित

उद्दीष्टे :-

- 1) गायनाबरोबरच बंदीशींचा तालानुरूप व आलाप तानांसहित लिखाणाचा सराव होणे.
- 2) एखाद्या गीताचे स्वर तालानुरूप व रागानुरूप बंदीशीत रूपांतर करणे. रागाच्या जवळील इतर राग ओळखणे.
- 3) संगीतासाठी लागणारे सगळ्यात उपयोगी वाद्य म्हणजे तबला व तानपुरा. ह्या दोन्ही वाद्यांची माहिती करून घेणे. संगीताचा विकास अभ्यासणे. अभ्यासक्रमातील संगीताच्या दोन्ही पद्धतींचा सखोल अभ्यास करणे.

PO No.	Program Outcomes	Cognitive level
103. 1	बंदीशीच्या लिखाणांमुळे नवीन बंदीशी लिखाणासाठी प्रेरणा, त्यामुळे संगीत निर्देशक व संगीतकार होवू शकतो.	3
103. 2	संगीत शास्त्रीय असो वा सुगम दोन्हीसाठी अत्यंत आवश्यक वाद्य म्हणजे तबला व तानपुरा. ह्यांची माहिती अभ्यासल्यामुळे दोन्हीचे वादन करणे सोईस्कर होईल.	4
103. 3	दक्षिण व उत्तर दोन्ही संगीत पद्धतींचा अभ्यास असणे हे शिकवताना व सादरीकरनाला उपयुक्त होईल.	3

MV-104: Theory– लिखित

उद्दीष्टे :-

- 1) संगीतोपयोगी ध्वनीचा अभ्यास करणे. रागवर्णिकरणाचा अभ्यास, मंचप्रदर्शनाचा अभ्यास करणे. संगीतोपयोगी वाद्यांचे प्रकार व उपयोग अभ्यासणे.
- 2) वैदिक काळापासून सुरू होणा-या संगीताचे आधुनिक काळापर्यंत सगळ्या काळांची माहिती असणे आवश्यक.
- 3) महाराष्ट्रातील कलावंत व शास्त्रकारांची माहिती असणे मोठमोठ्या संगीतकरांचे संगीतात काय योगदान आहे हे विद्यार्थ्यांना माहिती करून देणे.

PO No.	Program Outcomes	Cognitive level
104. 1	संगीतातील सादरीकरणासाठी संगीताच्या स्थित्यंतरांची माहिती कळते. त्यातील वेगवेगळ्या काळातील संगीत कसे होते त्यात नवीन काय प्रयोग झाले ह्याबद्दलची संपूर्ण माहिती मिळते.	4
104. 2	संगीत शिक्षणा बरोबरच महाराष्ट्रातील महत्त्वाच्या कलावंतांची, तज्ञांची त्यांच्या गायन प्रकाराची माहिती मिळते.	4
104. 3	रागांचे वेगवेगळ्या पद्धतींच्या वर्गिकरणाची माहिती होते, त्यामुळे सादरी करणाची वेळ जी असेल त्या वेळेच्या रागाची निवड करता येते.	4

M.A. Part I Semester I (Performing Arts & Fine Arts): Audit Courses

AC-101: Practicing Cleanliness

(Compulsory; Campus-level Audit Course; Practical; 2 Credits)

Course Objectives (COs):

1. To make students aware of Clean India Mission and inculcate cleanliness practices among them.

Course Outcomes (COs):

On completion of this course, the student will be able to:

Cots. No.	Course Outcomes	Cognitive level
AC101.1	Identify need at of cleanliness at home/office and other public places.	2
AC101.2	Plan and observe cleanliness programs at home and other places.	4
AC101.3	Practice Japanese 5-S practices in regular life.	3

M.A. Part I Semester – II (Performing Arts & Fine Arts)): Practical Courses Semester – II

MV-201 : Practical / प्रात्यक्षित

उद्दीष्टे :-

- 1) वेगवेगळ्या रागांच्या माहिती सहित व वेगवेगळ्या तालांसहित सरावाचा अभ्यास करणे.
- 2) वेगवेगळ्या तालात बंदीश असल्यामुळे तालाच्या माहितीचा व तालाचा सखोल अभ्यास करणे.
- 3) तालाच्या व रागांच्या अभ्यासामुळे सुगम संगीताचे सादरीकरण करताना मदत होणे.

PO No.	Program Outcomes	Cognitive level
201. 1	परिक्षकाने कोणताही राग गायला सांगितला तर सादरीकरण करता येईल.	4
201. 2	अभ्यासक्रमातील स्वतःच्या आवडीचा राग तयार करून त्याचे सादरीकरण उत्तम प्रकारे करता येईल.	4
201. 3	मौफिलिमध्ये श्रोते एखाद्या गाण्याची किंवा राग गायनाची विनंती करतात, त्यावेळी अभ्यास तयार असल्याने गायन करणे सोपे जाईल व तालानुरूप उत्तम सादरीकरण	4

	होईल व उत्तम कलाकार होण्यासाठी मदत होईल.	
--	--	--

MV-202 : Viva / मौखिक

उद्दीष्टे :-

- 1) वेगवेगळ्या रागांचे विस्तृत अध्ययन करणे. रागाला लागणारे स्वर व तालांसहित राग अभ्यासणे.
- 2) राग गायन करताना तालानुरूप - आलाप व तानांचा अभ्यास करून त्याचे सादरीकरण करणे. ध्रुपद, धमार, तराणा, ठुमरी, चतरंग इ. प्राचीन काळापासून आलेले संगीत प्रकार जे आधुनिक काळात हळुहळु लुप्त होत आहेत. त्या गायन प्रकारांचा समावेश अभ्यासक्रमात करून त्याचे पुनरुज्जीवन करणे.
- 3) वेगवेगळे ताल व त्याच्या पटींचा सराव असल्याने ध्रुपद धमार गाताना मदत होणे. राष्ट्रगीताचे पेटीवर वादन करणे जेणेकरून हळुहळु पेटी वादनाचा सराव करणे.

PO No.	Program Outcomes	Cognitive level
202. 1	रागांचे विस्तृत अध्ययन केल्यामुळे रागाला लागणारे स्वर, ताल, व आलाप ताना घेताना गायनात सहजता येईल	3
202. 2	प्राचीन काळापासून आलेल्या संगीत प्रकारांची विद्यार्थ्यांना माहिती होईल.	3
202. 3	ताल व तालांच्या पटींचा व वादनाचा अभ्यास केल्यामुळे स्वतःसाठी व साथसंगत करताना मदत होईल.	4

M.A. Part I Semester – II (Performing Arts & Fine Arts)): Core Courses

MV-203: Theory– लिखित

उद्दीष्टे :-

- 1) गायनाबरोबरच बंदीशी रागस्वरूप व ताल व आलाप तानांसहित लिखाणाचा सराव होणे. संगीतावर आधारीत ग्रंथ व ग्रंथकारांचा अभ्यास होणे.
- 2) संगीतातील श्रुतिंचे विभाजन, महाराष्ट्र व गुजराती संगीत प्रकारांची उत्पत्ती, विकास, प्रचार, प्रसार ह्यांची सविस्तर माहिती होणे.
- 3) विद्यार्थ्यांना छोटय छोटय मौफिलींचे आयोजन करायला लावून त्याचे फायदे व तोटे, येणा-या अडचणींचा अभ्यास.

PO No.	Program Outcomes	Cognitive level
203. 1	बंदीशीच्या नोटेशन सहित लिखाणामुळे नवीन बंदीशी लिखाणासाठी प्रेरणा मिळेल व जोड रागांची माहिती होईल.	3
203. 2	संगीत सप्तकातील प्रत्येक स्वरांच्या श्रुति व त्यातील अंतर ह्यांचा अभ्यास होईल	4
203. 3	स्वतःच्या मौफिलीचे आयोजन केल्यामुळे विद्यार्थ्यांना त्यातील फायदे व अडचणींची जाणीव होईल व त्या अडचणींमुळे येणारी मानसिकता कशी बदलायची ह्याचीही जाणीव होईल. आर्थिक नियोजन कसे करायचे हेही त्यांना कळेल.	3

MV-204: Theory– लिखित

उद्दीष्टे :-

- 1) मंच प्रदर्शन करतांना ध्वनीचे नियोजन अतिशय महत्वाचे असते, त्याची माहिती विद्यार्थ्यांना होणे. संगीतासाठी महत्वाची कंठसाधना, बालमानसशास्त्र, अध्यात्म ह्याची माहिती करून देणे.
- 2) संगीताचे जागतिकीकरण फार झपाट्याने होत आहे. त्यामुळे त्याची माहिती करून देणे. खान्देशची लोककला, व कवयित्री .बहिणाबाई चौधरी ह्यांच्याबद्दल माहिती करून देणे.
- 3) राजस्थानातील संगीत, लोककला, तिथली वाद्ये त्यांची माहिती करून देणे, संगीताचा निसर्ग, प्राणीमात्रांवरही परिणाम होतो त्याबद्दलची माहिती करून देणे.

PO No.	Program Outcomes	Cognitive level
204. 1	कलाकाराला आपली कला सादर करण्यापूर्वी मंचप्रदर्शन व ध्वनीचे नियोजन त्याची माहिती ध्वनीच्या अभ्यासातून होते.	4
204. 2	संगीतातील विविध प्रकार व जागतिकीकरणाच्या अभ्यासामुळे भारतीय व पाश्चिमात्य दोन्ही पद्धतींचा अभ्यासाचा फायदा होतो.	4
204. 3	भारतातील विविध राज्यातील संगीत वाद्ये, गीतप्रकार ह्या सगळ्याची माहिती अभ्यासक्रमामुळे होते.	3

M.A. Part I Semester II (Defence & Strategic Studies): Audit Courses

AC-201(A): Soft Skills (Personality and Cultural Development Related Audit course; Practical; 2 Credits) (Optional: Campus-level)		
	Course Objectives (COs): <ul style="list-style-type: none"> To inculcate different soft skills among students. 	
Suggested readings: <ol style="list-style-type: none"> 1. Basics of Communication In English: Francis Sounderaj, MacMillan India Ltd. 2. English for Business Communication: Simon Sweeney, Cambridge University Press 3. An Introduction to Professional English and Soft Skills: Das, Cambridge University Press 4. Quantitative Aptitude: R.S. Agrawal 		

Course Outcomes (COs):

On completion of this course, the student will be able to:

CO No.	CO	Cognitive level
AC201A.1	Identify their lacunas about some soft skills and try to overcome the same.	2
AC201A.2	Practice learned soft skills in real life and do their jobs more effectively.	3

AC-201(B): Practicing Sports Activities (Personality and Cultural Development Related Audit course; Practical; 2 Credits) (Optional: Campus-level)		
	Course Objectives (COs): <ul style="list-style-type: none"> To motivate students towards sports and provide them required training. 	

Course Outcomes (COs):

On completion of this course, the student will be able to:

CO	CO	Cognitive
----	----	-----------

No.		level
AC201B.1	Identify one or more sports of their choice and develop more interest to participate at University/National level sport events.	2
AC201B.2	Practice the learned sports activities regularly in real life.	3

AC-201(C): Practicing Yoga (Personality and Cultural Development Related Audit course; Practical; 2 Credits) (Optional: Campus-level)	
	Course Objectives: <ul style="list-style-type: none"> To motivate students towards yoga and provide them required training.

Course Outcomes (COs):

On completion of this course, the student will be able to:

CO No.	CO	Cognitive level
AC201C.1	Identify and practice some Yoga asanas regularly in their life to remain healthy.	2
AC201C.2	Provide guidance and practice about Yoga to their friends, parents and relatives.	3

AC-201 (D): Introduction of Tabla in Indian Music / भारतीय संगीतात तबला वाद्याची ओळख (Personality and Cultural Development Related Audit course; Practical; 2 Credits) (Optional: Campus-level)	
	Course Objectives: उद्दिष्टे : <ol style="list-style-type: none"> भारतीय संगीतात तबला हा विषय घेतलेला विद्यार्थ्यांना तबल्याचे शिक्षण घेण्याची ईच्छा असेल त्यांनी विषय अभ्यासणे. त्यांना तबल्याची शास्त्र माहिती मिळेल त्यातील प्रकार याचा अभ्यास होईल. ध्वनी संयोजन, ध्वनी मुद्रणाची माहिती देणे.

Course Outcomes (COs):

On completion of this course, the student will be able to:

CO No.	CO	Cognitive level
AC-201. D. 1	इतर विषयांचा अभ्यास झाल्यावर संगीतामुळे मानसिक शांतता मिळते.	3
AC-201. D. 2	अभ्यासासाठी ऊर्जा मिळते.	3
AC-201. D. 3	शास्त्रीय सुगम यातील तालाचा फरक कळतो.	4

Distribution of Course papers for M. A. Part II Performing Arts & Fine Arts

Subject Code	Title of the Paper		Duration (Hrs./Wk)	Max. Mark	Exam. Time (Hrs.)
M.A. Part II (Performing Arts & Fine Arts)					
Semester III : Theory & Practical Courses					
MV-301	Practical – Vocal Majlis /मंचप्रदर्शन	Skill based	04	100	03
MV-302	Practice – Viva प्रात्यक्षित / मौखिक	Skill based	04	100	03

MV-303	Theory – (लिखित) Applied Theory & History Of music	Core course	04	100	03
MV-304	Project Work Internal.	Core course	04	100	03
AC-301A/B/C/D	Choose one out of Four (AC-301A/ AC-301B/ AC-301C/ AC-301D) from Technology + Value Added Courses	Audit course	02	100	--
Semester IV : Theory & Practical Courses					
MV-401	Practical – प्रात्यक्षिक Majlis /मंचप्रदर्शन	Skill based	04	100	03
MV-402	Practice – Viva प्रात्यक्षित / मौखिक	Skill based	04	100	03
MV-403	Theory – (लिखित) Theory Of Applied Music	Core course	04	100	03
MV-404	Theory – (लिखित) Applied Theory and History of Music	Core course	04	100	03
AC-401A/B/C/D	Choose one out of Four (AC-401A/ AC-401B/ AC-401C/ AC-401D) from Professional and Social + Value Added Courses	Audit course	02	100	

**M.A. Part II Semester – III (Performing Arts & Fine Arts)): Practical Courses
Semester – III**

MV-301 : प्रात्यक्षिक मंचप्रदर्शन /Majlis

उद्दीष्टे :-

- वेगवेगळ्या रागांच्या माहिती सहित व वेगवेगळ्या तालांसहित सरावाचा अभ्यास करणे.
- वेगवेगळ्या तालात बंदीश असल्यामुळे तालाच्या माहितीचा व तालाचा सखोल अभ्यास करणे.
- तालाच्या व रागांच्या अभ्यासामुळे सुगम संगीताचे सादरीकरण करताना मदत होणे.

PO No.	Program Outcomes	Cognitive level
301. 1	परिक्षकाने कोणताही राग गायला सांगितला आहे तर सादरीकरण करता येईल.	3
301. 2	अभ्यासक्रमातील स्वतःच्या आवडीचा राग तयार करून त्याचे सादरीकरण उत्तम प्रकारे करता येईल.	3
301. 3	मौफिलिमध्ये श्रोते एखाद्या गाण्याची किंवा राग गायनाची विनंती करतात, त्यावेळी अभ्यास तयार असल्याने गायन करणे सोपे जाईल व तालानुरूप उत्तम सादरीकरण होईल व उत्तम कलाकार होण्यासाठी मदत होईल.	4

MV-302 : प्रात्यक्षिक मंचप्रदर्शन /Majlis

उद्दीष्टे :-

- वेगवेगळ्या रागांचे विस्तृत अध्ययन करणे. रागाला लागणारे स्वर व तालांसहित राग अभ्यासणे.
- राग गायन करताना तालानुरूप - आलाप व तानांचा अभ्यासकरून त्याचे सादरीकरण करणे. ध्रुपद, धमार, तराणा, ठुमरी, चतरंग इ. प्राचीन काळापासून आलेले संगीत प्रकार जे आधुनिक काळात हळुहळु लुप्त होत आहेत. त्या गायन प्रकारांचा समावेश अभ्यासक्रमात करून त्याचे पुनरुज्जीवन करणे.

3) वेगवेगळे ताल व त्याच्या पटिंचा सराव असल्याने ध्रुपद धमार गाताना मदत होणे. राष्ट्रगीताचे पेटीवर वादन करणे जेणेकरून हळुहळु पेटी वादनाचा सराव करणे.

PO No.	Program Outcomes	Cognitive level
302. 1	रागांचे विस्तृत अध्ययन केल्यामुळे रागाला लागणारे स्वर, ताल, व आलाप ताना घेताना गायनात सहजता येईल.	4
302. 2	प्राचीन काळापासून आलेल्या संगीत प्रकारांची विद्यार्थ्यांना माहिती होईल.	4
302. 3	ताल व तालांच्या पटिंचा व वादनाचा अभ्यास केल्यामुळे स्वतःसाठी व साथसंगत करताना मदत होईल.	4

M.A. Part II Semester – III (Performing Arts & Fine Arts)): Core Courses Semester – III

MV-303 : Theory- लिखित

उद्दिष्टे :-

- 1) अभ्यासक्रमातील बंदीशींचे लिखाण करणे. ध्रुपद, धमार तराणा त्यांचे लिखाण व ध्रुपद धमारच्या पटी लिहिणे, आधीच्या दोन्ही सत्रातील तालांचे ध्यपन करणे.
- 2) शास्त्रीय संगीतातील हिंदु - मुस्लीम संगीतकार, ग्रंथकार ह्यांची माहिती अभ्यासणे. त्याचप्रमाणे संगीतातील विविध घराण्यांची माहिती अभ्यासणे.
- 3) चित्रपट व नाट्यसृष्टी ह्यात संगीताचे योगदान व पं. भरत व पं. शारंगदेव यांच्या संगीतोपयोगी ग्रंथांची माहिती अभ्यासणे.

PO No.	Program Outcomes	Cognitive level
303. 1	बंदीशी लिखाणामुळे एखादा विद्यार्थी वाच्येकार होण्यास मदत होते.	3
303. 2	हिंदु -मुस्लिम संगीतकारांच्या व ग्रंथकारांच्या माहितीमुळे दोन्ही संगीत पद्धतींची माहिती मिळते. उत्तर हिंदुस्थानी संगीतावर मुस्लीम संगीताचा परिणाम असल्यामुळे समजवून केलेले सादरीकरण महत्वाचे ठरते.	3
303. 3	प्रत्येक संगीताच्या घराण्यातील गायकी वेगवेगळी आहे. त्यामुळे प्रत्येक पद्धतीतील वैशिष्ट्यचा अभ्यास करून त्याचा प्रयोग स्वतःच्या गायनात करता येतो. त्याचप्रमाणे ग्रंथांचा अभ्यास करून त्यावर टिपा काढल्याने स्वतः एखाद्या ग्रंथांचा टिकाकार म्हणून काम करू शकतो. चित्रपट व नाट्यसृष्टीतील योगदानाच्या अभ्यासामुळे संगीत नियोजन, गायक समिक्षक ह्या क्षेत्रात कामाच्या संधी उपलब्ध होऊ शकतात.	4

M.A. Part II Semester – III (Performing Arts & Fine Arts)): Practical Courses Semester – III

MV-304 : Small Project Work / लघु शोध प्रबंध

उद्दिष्टे :-

- 1) M.A. च्या पदवीनंतर पुढील शिक्षणासाठी प्रोजेक्ट वर्क मध्ये प्रवृत्त करणे.
- 2) विद्यार्थ्यांनी विविध विषयांची पुस्तके वाचणे.
- 3) सेट, नेट, PHD. संबंधी माहिती गोळा करणे.

PO No.	Program Outcomes	Cognitive level
304. 1	M.A. नंतर सेट, नेट व PHD. करणे सोपे होईल.	4
304. 2	विविध विषयांची पुस्तके वाचल्यामुळे PHD. साठी विषयाची निवड करणे सोपे जाईल व आवड त्या विषयात प्रबंध तयार करण्याचा आनंद मिळेल.	4
304. 3	शिक्षकी पेशासाठी नेट ची परिक्षा देणे आवश्यक आहे. त्यामुळे चांगल्या शैक्षणिक संस्थेत नोकरीची संधी मिळू शकते.	4

M.A. Part II Semester III (Performing Arts & Fine Arts): Audit Courses

AC-301(A): Computer Skills	
(Technology + Value added Audit course; Practical; 2 Credits)	
(Optional: Campus + Program level)	
Course Objectives (COs): <ul style="list-style-type: none"> To inculcate different daily useful computer skills among students. 	
Suggested readings: <ol style="list-style-type: none"> TCI, "Introduction to Computers and Application Software", Publisher: Jones & Bartlett Learning, 2010, ISBN: 1449609821, 9781449609825 Laura Story, Dawna Walls, "Microsoft Office 2010 Fundamentals", Publisher: Cengage Learning, 2010, ISBN: 0538472464, 9780538472463 June Jamrich Parsons, Dan Oja, "Computer Concepts Illustrated series", Edition 5, Publisher Course Technology, 2005, ISBN 0619273550, 9780619273552 Cloud computing online resources 	

Course Outcomes (COs):

On completion of this course, the student will be able to:

CO No.	CO	Cognitive level
AC301A.1	Identify their lacunas about some computer skills and try to overcome the same.	2
AC301A.2	Practice the learned computer skills in real life and do their jobs more effectively.	3

AC-301(B): Cyber Security	
(Technology + Value added Audit course; Practical; 2 Credits)	
(Optional: Campus + Program level)	
Course Objectives (COs): <ul style="list-style-type: none"> To make students aware of different daily useful cyber security skills/rules. 	

Course Outcomes (COs):

On completion of this course, the student will be able to:

CO No.	CO	Cognitive level
AC301B.1	Practice learned cyber security skills/rules in real life.	3
AC301B.2	Provide guidance about cyber security skills/rules to their friends, parents and relatives.	2

AC-303 (C): Introduction of Tabla in Indian Music

भारतीय संगीतात तबला वाद्याची ओळख प्रात्यक्षित + लिखित

उद्दिष्टे:

1. भारतीय संगीतातील तबला या वाद्याच्या इतिहासाची माहिती होणे.
2. प्रचलित ताललिपी पद्धतीची माहिती अभ्यासणे.
3. शास्त्रीय संगीतात तबल्याचे कार्य अभ्यासणे.

Upon successful completion of the M.A. program, student will be able to:

PO No.	Program Outcomes	Cognitive level
AC- 303 C. 1	संगीतात तबल्याची इतिहासाची माहिती मिळेल	3
AC- 303 C. 2	ताललिपी पद्धतीची माहिती मिळेल.	3

AC-303 (D): भारतीय संगीतशास्त्र व तबला वाद्याची ओळख

उद्दिष्टे:

1. तबल्यातील तालांची माहिती करून घेणे.
2. तालातील वेगवेगळे प्रकार वाजविण्याची पद्धत याची माहिती करून घेणे.
3. वाद्य दुरुस्तीची माहिती करून घेणे.

Upon successful completion of the M.A. program, student will be able to:

PO No.	Program Outcomes	Cognitive level
AC- 303 D. 1	तालांचे सखोल ज्ञान मिळेल.	3
AC- 303 D. 2	तालातील विविध प्रकाराची माहिती मिळेल.	3
AC- 303 D. 3	वाद्य दुरुस्ती शिकल्यामुळे विद्यार्थ्यांना वाद्य दुरुस्ती तसेच विकण्याचा व्यवसाय करू शकेल.	4

M.A. Part II Semester – IV (Performing Arts & Fine Arts)): Practical Courses Semester – IV

MV-401: प्रात्यक्षिक मंचप्रदर्शन / Majlis

उद्दिष्टे :-

- 1) वेगवेगळ्या रागांचे विस्तृत अध्ययन करणे. रागाला लागणारे स्वर व तालांसहित राग अभ्यासणे.
- 2) राग गायन करताना तालानुरूप - आलाप व तानांचा अभ्यास करून त्याचे सादरीकरण करणे. ध्रुपद, धमार, तराणा, ठुमरी, चतरंग इ. प्राचीन काळापासून आलेले संगीत प्रकार जे आधुनिक काळात हळुहळु लुप्त होत आहेत. त्या गायन प्रकारांचा समावेश अभ्यासक्रमात करून त्याचे पुनरुज्जीवन करणे.
- 3) वेगवेगळे ताल व त्याच्या पट्टींचा सराव असल्याने ध्रुपद धमार गाताना मदत होणे. राष्ट्रगीताचे पेटीवर वादन करणे जेणेकरून हळुहळु पेटी वादनाचा सराव करणे.

PO No.	Program Outcomes	Cognitive level
401. 1	परिक्षकाने कोणताही राग गायला सांगितला तर सादरीकरण करता येईल.	4
402. 2	अभ्यासक्रमातील स्वतःच्या आवडीचा राग तयार करून त्याचे सादरीकरण उत्तम प्रकारे करता येईल.	4

402. 3	मौफिलिमध्ये श्रोते एखाद्या गाण्याची किंवा राग गायनाची विनंती करतात, त्यावेळी अभ्यास तयार असल्याने गायन करणे सोपे जाईल व तालानुरूप उत्तम सादरीकरण होईल व उत्तम कलाकार होण्यासाठी मदत होईल.	5
--------	---	---

MV-402 : Viva / मौखिक

उद्दीष्टे :-

- 1) वेगवेगळ्या रागांचे विस्तृत अध्ययन करणे. रागाला लागणारे स्वर व तालांसहित राग अभ्यासणे.
- 2) राग गायन करताना तालानुरूप - आलाप व तानांचा अभ्यासकरून त्याचे सादरीकरण करणे. ध्रुपद, धमार, तराणा, ठुमरी, चतरंग इ. प्राचीन काळापासून आलेले संगीत प्रकार जे आधुनिक काळात हळुहळु लुप्त होत आहेत. त्या गायन प्रकारांचा समावेश अभ्यासक्रमात करून त्याचे पुनरुज्जीवन करणे.
- 3) वेगवेगळे ताल व त्याच्या पटींचा सराव असल्याने ध्रुपद धमार गाताना मदत होणे. राष्ट्रगीताचे पेटीवर वादन करणे जेणेकरून हळुहळु पेटी वादनाचा सराव करणे.

PO No.	Program Outcomes	Cognitive level
402. 1	रागांचे विस्तृत अध्ययन केल्यामुळे रागाला लागणारे स्वर, ताल, व आलाप ताना घेताना गायनात सहजता येईल.	4
402. 2	प्राचीन काळापासून आलेल्या संगीत प्रकारांची विद्यार्थ्यांना माहिती होईल.	4
402. 3	ताल व तालांच्या पटींचा व वादनाचा अभ्यास केल्यामुळे स्वतःसाठी व साथसंगत करताना मदत होईल.	4

M.A. Part II Semester – IV (Performing Arts & Fine Arts)): Core Courses Semester – IV

MV-403 : Theory- लिखित

उद्दीष्टे :-

- 1) बंदीशी नोटेशन सहित लिहिल्यामुळे नोटेशन पक्के होते. नविन बंदीशी तयार करण्याची प्रेरणा, चारही वर्षांच्या तालांचा अभ्यास करणे.
- 2) संगीतासाठी आवश्यक ध्वनीमुद्रणाचा अभ्यास करणे. संगीतातील संधी काय आहे हे अभ्यासणे.
- 3) हिं. शास्त्रीय संगीताबरोबरच रविन्द्र संगीत, कर्नाटकी संगीत, नाटयसंगीत अभ्यासणे.

PO No.	Program Outcomes	Cognitive level
403. 1	वेगवेगळ्या बंदीशी सतत लिखाणात व वाचनात आल्यामुळे बंदीशींचे शब्द, भाषा कशा प्रकारची असते. ह्याचा अभ्यास होतो, व त्यातूनच नवीन बंदीशी तयार होतात.	4
403. 2	ध्वनी मुद्रण व ध्वनीक्षेपण हे दोन्ही महत्वाचे भाग अभ्यासून होतात व स्वतःच्या कार्यक्रमाच्या वेळी ध्वनीक्षेपण कसे असावे ह्यासाठी मदत होते.	4
403. 3	वेगवेगळ्या संगीत पद्धती अभ्यासल्याने नेट च्या परिक्षेसाठी त्याची खूप मदत होते, त्याचप्रमाणे संगीत दिग्दर्शनावेळी नवीन चाली बांधण्यासाठी मदत होईल.	4

MV-404 : Theory- लिखित

उद्दीष्टे :-

- 1) भारतीय संगीतास खूप प्राचीन इतिहास आहे. त्याचा अभ्यास विभागून देणे.

2) संगीतात घराणा पद्धती महत्वाची आहे. प्रत्येक घराण्याच्या बंदीशी वेगळ्या, गायन पद्धती, सादरीकरणाच्या पद्धती वेगवेगळ्या आहेत. त्या पद्धती सविस्तर अभ्यासणे. त्याचप्रमाणे वेगवेगळ्या संप्रदायाची माहिती अभ्यासणे, वाद्यांची माहिती अभ्यासणे.

3) संगीताच्या प्रचार व प्रसारात इलेक्ट्रॉनिक मिडियाचा खूप मोठा वाटा आहे. त्यामुळे त्याबद्दलची माहिती अभ्यासणे.

PO No.	Program Outcomes	Cognitive level
404. 1	भारतीय संगीताचा इतिहास माहित असल्यामुळे कोणत्या काळात कोणत्या प्रकारचे संगीत होते ह्याची माहिती मिळते, त्यातून जुने संगीतही लोकांपुढे येते. उदा. ध्रुपद धमार गायकी.	4
404. 2	वेगवेगळ्या घराण्यांची वैशिष्ट्य माहित असल्यामुळे गायकाला स्वतःच्या गायकीत विविधता आणून त्यातील सौंदर्य वृद्धी करता येते. संप्रदायाच्या अभ्यासामुळे त्यावर प्रबंध लिहिण्याची प्रेरणा मिळू शकते.	4
404. 3	इलेक्ट्रॉनिक मिडियाची माहिती असणे आवश्यक कारण जगभर संगीताची देवाण घेवाण ह्याच माध्यमातून होते. संगीत व वाद्य नियोजनासाठी ह्याचा खूप फायदा आहे. संगीत ह्या विषयासाठी व्यवसायाच्या खूप संधी उपलब्ध आहेत. संगीताचे शिक्षण घेवून स्वतःचे कुटुंब चालवण्या इतपत आर्थिक नियोजन प्रत्येक जण करू शकतो, ह्याशिवाय ह्या शिक्षणासाठी वयाचे बंधन नाही त्यामुळे कोणत्याही वयात शिक्षण घेता येते. मानसिक संतुलनासाठीही अतिशय आवश्यक विषय आहे.	4

M.A. Part II Semester IV (Performing Arts & Fine Arts): Audit Courses

AC-401(A): Human Rights (Professional and Social + Value Added Audit course; Practical; 2 Credits) (Optional: Campus-level)		
Course Objectives (COs):		
<ul style="list-style-type: none"> To make students aware about human rights and human values. 		

Course Outcomes (COs):

On completion of this course, the student will be able to:

CO No.	CO	Cognitive level
AC401A.1	Practice the learned issues under human rights and human values in real life.	3
AC401A.2	Provide social justices to people around them and provide guidance about human rights to their friends, parents and relatives.	5

AC-401(B): Current Affairs (Professional and Social + Value Added Audit course; Practical; 2 Credits) (Optional: Campus-level)		
Course Objectives (COs):		
<ul style="list-style-type: none"> To make students updated about current affairs of India and world. 		

Course Outcomes (COs):

On completion of this course, the student will be able to:

CO No.	CO	Cognitive level
AC401B.1	Identify important issues currently/ recently happening in India or world.	5
AC401B.2	Summarize current affairs regularly.	6

Semester – IV
AC-401 (C): Presentation of Tabla in Indian Music /
भारतीय संगीतात तबल्याचे सादरीकरण (लिखित)

उद्दिष्टे:

1. ताल त्यातील विविध प्रकार वाजविणे आणि त्याची माहिती देणे.
2. तबल्याचा इतिहास सांगून घराण्यांची माहिती देणे.
3. संगीत आणि योग अभ्यास ह्याचा अभ्यासाचे महत्व सांगणे.

Upon successful completion of the M.A. program, student will be able to:

PO No.	Program Outcomes	Cognitive level
AC- 401. C. 1	तबल्याचे विविध घराणे ताललिपी पद्धती ह्याचे ज्ञान मिळेल.	3
AC- 401. C. 2	संगीत व योग या दोन्ही गोष्टी मेडिटेशनसाठी अतिशय उपयुक्त आहे. त्यामुळे विद्यार्थ्यांना त्यांच्या इतर शिक्षणात फायदा होईल आणि मोठ्या संधी उपलब्ध होऊ शकतात.	3

Semester – IV
AC-401 (D): Practical of Types of Tabla /
तबल्यातील प्रकारांचे प्रात्यक्षिक

उद्दिष्टे:

1. आतापर्यंत शिकलेल्या अभ्यासक्रमातील तालांचे सादरीकरण
2. पेशकार, कायदा, रेला, चक्रधार, तुकडे ह्यांची माहिती व सादरीकरण करणे.
3. आधुनिक तबला वादनातील झालेले परिवर्तन

Upon successful completion of the M.A. program, student will be able to:

PO No.	Program Outcomes	Cognitive level
AC- 401. D. 1	सादरीकरणामुळे विद्यार्थ्यांची रंगमंचावर कला सादरीकरण करण्याची भिती कमी होईल.	3
AC- 401. D. 2	स्टेजवरील सादरीकरणामुळे तबल्यातील विविध प्रकार सादर करण्याची तयारी होईल.	3
AC- 401. D. 3	प्राचीन त्या आधुनिक तबलाच्या वाटचालीची माहिती मिळेल.	4